

“ใช้เฉพาะในราชการ ไม่เป็นสิ่งพึงเปิดเผย”

บันทึก

เรื่อง การรับสารภาพของจำเลยในกฎหมายต่างประเทศ

เพื่อที่จะเข้าใจข้อความต่อไปนี้ พึงทราบว่าในประเทศอื่นหลายประเทศมีการแบ่งแยกความผิดอาญาออกเป็น ๓ ประเภท คือ ความผิดร้ายแรง (Crimes) ความผิดสถานเบา (misdemeanours) และความผิดลหุโทษ (petty offences) ความผิด ๓ ประเภทนี้ จัดแบ่งออกตามชั้นของโทษซึ่งมีแตกต่างกันไปเป็น ๓ ชั้น ตัวอย่างเช่น (ประเทศฝรั่งเศส) ความผิดร้ายแรงหมายถึงความผิดที่มีโทษถึงประหารชีวิตหรือต้องทำงานหนัก หรือต้องเนรเทศ ฯลฯ ความผิดสถานเบา หมายถึงความผิดที่มีโทษถึงจำคุก ถูกพักใช้สิทธิของพลเมือง ปรับ ความผิดลหุโทษหมายถึงความผิดที่มีโทษจำคุกไม่เกินห้าวัน ปรับไม่เกิน ๑๕ แฟรงค์ (เวลานี้ค่าปรับได้เพิ่มขึ้นแล้ว)

ประเทศฝรั่งเศส บทบัญญัติที่ว่า ถ้าจำเลยรับสารภาพในระหว่างพิจารณาแล้ว ก็ให้งดการดำเนินกระบวนการพิจารณาเสียได้นั้น หาได้มีบัญญัติไว้ในกฎหมายอาญาไม่ ทั้งนี้ ก็โดยถือว่าเป็นหลักกฎหมายทั่วไปนั่นเอง ศาลสูงยอมรับว่าในกรณีความผิดสถานเบา (ตามที่กล่าวมาแล้วข้างต้น) เมื่อจำเลยรับสารภาพแล้ว ศาลอาจงดสืบพยานเสียได้ แต่ในกรณีความผิดร้ายแรง ศาลจะไม่งดการสืบพยานต่อไป

ประเทศอังกฤษ ศาสตราจารย์เคนนี่ (Kenny) ได้กล่าวไว้ในหนังสือ outlines of Criminal law หน้า ๔๖๗) ว่า “ในคดีอาญาทั้งปวงนั้น จะอ้างคำรับสารภาพของจำเลยเป็นพยานหลักฐานไม่ได้ เว้นแต่จะปรากฏว่าการรับสารภาพของจำเลยนั้น ได้กระทำด้วยความสมัครใจ” (เงื่อนไขที่ว่าเป็นข้อสำคัญมาก)

ภายในบังคับเงื่อนไขที่กล่าวมาแล้วนั้น จำเลยอาจถูกตัดสินลงโทษตามคำรับสารภาพของตน โดยไม่จำเป็นต้องมีพยานหลักฐานประกอบก็ได้ (Hals jury's Law of England, Criminal Law ข้อ ๒๙๑)ถ้าโจทก์อ้างคำรับสารภาพของจำเลยเป็นพยานหลักฐาน ก็จะต้องหยิบยกเอาคำรับสารภาพทั้งหมดของจำเลยขึ้นมาอ้าง (ข้อ ๒๙๔) คำรับสารภาพนี้เป็นพยานหลักฐานอย่างบริบูรณ์สำหรับความผิดของจำเลย

ประเทศเยอรมัน ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ค.ศ. ๑๘๗๗ มาตรา ๒๕๓ บรรดาถ้อยคำของจำเลยนั้น ถ้าได้จดลงไว้ในสำนวนความของศาลแล้วอาจนำมา

อ่านในระหว่างพิจารณาเพื่อเป็นพยานหลักฐานแห่งการรับสภาพของจำเลยได้ ทั้งนี้ไม่ว่าจะเป็นความผิดประเภทใด

ประเทศออสเตรเลีย เมื่อจำเลยรับสารภาพต่อแมกิสเตรต (Magistrate) ซึ่งเป็นผู้ไต่สวน (มูลฟ้อง) แล้ว ทำให้แมกิสเตรต (Magistrate) นั้นพ้นจากหน้าที่ในอันที่จะต้องรวบรวมพยานหลักฐานอื่นใดต่อไปอีกไม่

ประเทศสเปน การรับสารภาพในระหว่างพิจารณา อาจจะทำให้กระบวนการพิจารณายุติลงได้ และศาลก็อาจที่จะพิพากษาได้ในทันที (ไม่ว่าความผิดนั้นจะมีโทษสถานใด) แต่ก็จำเป็นอยู่ว่า บรรดาบุคคลผู้ต้องรับผิดทางอาญาในคดีนั้นทุกคน จะต้องยอมรับข้อเท็จจริงตามข้อหา และยอมใช้ค่าสินไหมทดแทนให้ หรือยอมคืนสิ่งของที่ลักไป ฯลฯ แต่การอาจจะเป็นไปตามหลักที่ว่านี้ก็ไม่ได้ ถ้าหากว่า ทนายของคู่ความฝ่ายที่ต้องรับผิดชอบไม่ว่าจะเป็นในทางอาญา หรือในทางแพ่งก็ตาม ประสงค์จะให้ดำเนินกระบวนการพิจารณาต่อไป (กฎหมายปี ค.ศ. ๑๘๗๒)

ประเทศอิตาลี ถ้าจำเลยรับสารภาพ ศาลจะให้จำเลยพรรณนาถึงพฤติการณ์โดยละเอียด และให้จำเลยตอบข้อถามตามที่เห็นว่าจำเป็น เพื่อวินิจฉัยดูว่าคำรับสารภาพของจำเลยสมควรเชื่อได้เพียงไรหรือไม่ (วิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๒๓๙)

ประเทศเนเธอร์แลนด์ คำรับสารภาพในศาลนั้น อาจถือได้ว่าเป็นพยานหลักฐานบริบูรณ์ ถ้าหากมายละเอียดถูกต้องและตรงกับรายงานการไต่สวนที่ศาลได้รับ ทั้งนี้ไม่ว่าจะเป็นความผิดประเภทใด

กฎหมายลักษณะพยานอินเดีย ค.ศ. ๑๘๗๒ มีการระมัดระวังมาก โดยบัญญัติว่า คำรับสารภาพนอกศาล (ในระหว่างควบคุมของตำรวจ ฯลฯ) จะนำมาพิสูจน์เพื่อยืนยันจำเลยหาได้ไม่ นอกจากนี้แล้ว คำรับสารภาพในระหว่างพิจารณา ฟังรับฟังได้ไม่ว่าในคดีใด ๆ แต่อย่างไรก็ดี ได้มีบัญญัติไว้ (ในมาตรา ๓๑) ว่า คำรับสารภาพมิใช่ข้อพิสูจน์ที่ยังเป็นยุติ แต่อาจใช้เป็นข้อปิดปากได้

ประมวลกฎหมายอาญาของประเทศลังกา ได้บัญญัติหลักเกณฑ์ซึ่งใช้แก้คดีอาญาทั้งปวงไว้ดังต่อไปนี้

“มาตรา ๒๔ การรับสารภาพของจำเลยไม่มีผลในกระบวนการพิจารณาคดีอาญา ถ้าหากปรากฏแก่ศาลว่า การรับสารภาพนั้นเกิดขึ้นจากการจงใจ ช่มชู้ หรือคำมั่นเกี่ยวกับของกล่าวหาจำเลย ซึ่งเนื่องมาจากผู้มีอำนาจ หรือจากบุคคลอื่นที่อยู่ต่อหน้าผู้มีอำนาจและโดยอนุมัติของผู้มีอำนาจนั้น และการจงใจ ช่มชู้ หรือคำมั่นนั้นศาลเห็นว่าเป็นเหตุสมควรเพียงพอที่ทำให้จำเลยคิดว่า ถ้ารับสารภาพแล้ว จำเลยจะได้รับประโยชน์หรือพ้นจากการกระทำอันชั่วร้ายอย่างใดอย่างหนึ่งชั่วขณะเกี่ยวกับการดำเนินคดีต่อจำเลย

มาตรา ๒๕ การรับสารภาพต่อเจ้าหน้าที่ตำรวจนั้น จะนำมาพิสูจน์เพื่อยืนยันบุคคลผู้ถูกกล่าวหากระทำความผิดอย่างหนึ่งอย่างใดหาได้ไม่

มาตรา ๒๖ การรับสารภาพของผู้ใดก็ตามที่กระทำในขณะที่ผู้นั้นอยู่ในความควบคุมของเจ้าหน้าที่ตำรวจ จะนำมาพิสูจน์เพื่อยืนยันผู้นั้นหาได้ไม่ เว้นแต่การรับสารภาพนั้นจะได้กระทำต่อหน้าแมกิสเตรต (Magistrate) โดยตรง”

ประมวลกฎหมายวินัยออร์ก หลักเกณฑ์เกี่ยวกับการรับสารภาพที่บัญญัติไว้นั้น ดูเหมือนจะคล้ายคลึงกันทุกศาล แต่บทบัญญัติมาตรา ๓๙๕ ที่บังคับให้มีการพิสูจน์เพิ่มเติม แสดงให้เห็นโดยปริยายว่า การรับสารภาพนั้น ถึงแม้จะบกพร่องก็ให้ถือเป็นข้อพิสูจน์องค์แห่งความผิดทางอาญา ในอันที่จะตัดสินลงโทษได้ โดยไม่ต้องมีพยานหลักฐานประกอบ (คดี People V. Jaehne ๑๘๘๖ ที่ Cahill อ้างไว้ใน Commentaries on New York Criminal Code) บทบัญญัติที่ให้มีการพิสูจน์เพิ่มเติมนั้น หมายความว่าต้องมีพยานหลักฐานอย่างอื่นอีกเกี่ยวกับองค์แห่งความผิดนอกไปจากคำรับสารภาพ

(นายหยุด แสงอุทัย)

เลขาธิการ

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

มิถุนายน ๒๔๘๙